

Til

Norges Vassdrag og Energidirektorat
Referansenummer 202524740

Oslo, 13. mars 2026

Høringsinnspill til forslag om endringer i forskrift om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen (kraftberedskapsforskriften)

Kort om Samfunnsbedriftene

Samfunnsbedriftene Energi og IKT er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for nær 140 mindre og mellomstore energiselskap, hvorav rundt 40 kraftkonsern. Virksomhetene deltar i hele verdikjeden for energi, fra produksjon av fjernvarme, sol- vann- og vindkraft, til distribusjon og omsetning av elektrisitet, samt lokal infrastruktur gjennom fibervirksomhet.

Vi har medlemmer i hele landet, både i sør og i nord, og alle selskapene er helt sentrale virksomheter i lokalsamfunnene og er eid av kommuner.

Innledning

Samfunnsbedriftene Energi og IKT takker for muligheten til å gi innspill til forslaget om endringer i forskrift om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen (kraftberedskapsforskriften). Sikkerhet og beredskap er høyt prioritert i alle våre medlemsbedrifter. Forslaget til endringer er derfor et viktig og nødvendig bidrag for å klargjøre nye krav og forventninger fra myndighetene i lys av et endret og skjerpet trusselbilde.

Vi vil samtidig vise til at Samfunnsbedriftene Energi og IKT i samarbeid med øvrige interesseorganisasjoner i energibransjen, nylig har gjennomført en samling med en rekke energiselskaper med formål om å konkretisere nødvendige tiltak og endringer for å styrke sikkerhets- og beredskapsarbeidet i sektoren.

Samlingen inkluderte deltakelse fra en rekke øvrige aktører i totalberedskapssystemet, herunder Sivilforsvaret, Forsvaret, brann- og redningsvesen samt kommunesektoren, samt NVE/RME. Vi vil oppfordre til at resultatene fra dette arbeidet aktivt benyttes i det videre arbeidet med forskriften og utviklingen av rammeverket for sikkerhet og beredskap i energisektoren.

Dette høringssvaret vil ta med seg flere sentrale tiltak som ble diskutert og utarbeidet på denne samlingen. Samfunnsbedriftene Energi og IKT vil kommentere de konkrete forslagene til endring lenger ned, men ønsker samtidig å benytte muligheten til å løfte behovet for å se på energisektorens rolle som en sentral del av totalberedskapssystemet.

Vi mener det er behov for flere sentrale strukturelle avklaringer i totalberedskapssystemet, slik at vi velger å bygge opp dette høringssvaret - oppdelt i to deler. En del som i hovedsak knytter seg direkte til forslaget til endringer i beredskapsforskriften, og en annen del som peker på nødvendige avklaringer på strukturelle forhold til roller og ansvar i energisektorens beredskapsorganisering.

Våre viktigste betraktninger kort oppsummert

- Samfunnsbedriftene Energi og IKT vil oppsummere hovedutfordringen i arbeidet med sikkerhet og beredskap, nasjonalt, regionalt og lokalt, med at det nå kreves fokus på PRIORITERE – DIMENSJONERE – FINANSIERE (Forkortet PDF)
- Det må raskt lages en oppdatert nasjonal og regional risiko- og sårbarhetsanalyse som gir grunnlag for å beslutte regionale beredskapslagre for materiell og samarbeid med personell i energisektoren og med andre sektorer.
- Det må avklares hvordan en slik struktur skal finansieres, slik at man raskt kommer i gang med bestilling av materiell og oppbygging av kompetanse
- Stillinger og ansvar i kraftberedskapssystemet (KDL-KDS-KBO) i Norge må styrkes og tydeliggjøres spesielt mht. ansvar og beslutningsmyndighet. Regioninndeling må tydeliggjøres og koordineres med regiondefinisjon i flere andre sektorer. Det må tydeliggjøres hvordan denne strukturen inngår i Totalberedskapssystemet i Norge.
- Det må legges til rette for vesentlig større grad for gjennomføring av øvelser både mht. KILE ordning og struktur og planer for øvelser på tvers sektorer og regioner, samt tydeliggjøres premisser for risiko- og sårbarhetsanalyser som skal utføres lokalt.

Betraktninger knyttet til konkrete forslag til endringer i beredskapsforskriften

Samfunnsbedriftene Energi og IKT vil først og fremst trekke frem at det er et svært viktig grep fra NVE med et nytt forslag til endringer i beredskapsforskriften og sette et tydelig fokus på dette i energisektoren. Samtidig vil vi peke på at det er helt sentralt å fortsette arbeidet fra NVE sin side med å gjøre nødvendige avklaringer og utvikling av rammeverk for dette, slik at dette må betraktes som førte runde til forslag av nye krav og tiltak. I forhold til de konkrete forslagene som er foreslått til endringer i forskriftene, ønsker vi å peke på følgende forhold:

- Det må utarbeides retningslinjer som gir føringer i arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser lokalt, og det må utarbeides en tydelig metodisk veileder for hvordan « to samtidige sabotasjehendinger» skal kvantifiseres og prioriteres opp mot andre risikohendinger som ekstremvær, flom osv. Lokale selskaper vil måtte gjøre prioriteringer i slike situasjoner.
- Det må kartlegges og tas beslutninger på hvor beredskapslagre for materiell skal etableres i Norge, med fokus på regioner og de respektive regionale og lokale risikovurderingene. Dette må utarbeides en helhetlig risikoanalyse og en helhetlig plan for Norge. I forslaget til endringer i beredskapsforskriftene, er det i for stor grad opp til at hvert enkelt selskap å søke samarbeid både med hensyn til materiell og personell.
- Det må gjøres en lignende analyse for personell og nøkkelkompetanse hvor det kartlegges og tas beslutninger på samarbeid og prioriteringer med fokus på regioner og de respektive regionale og lokale risikovurderingene. Dette må gjøres ut ifra en helhetlig risikoanalyse og en helhetlig plan for Norge. I forslaget til endringer i beredskapsforskriftene, er det som nevnt lagt for mye opp til at hvert enkelt selskap må søke samarbeid både med hensyn personell og nøkkelkompetanse. Dette kan samlet gi mindre hensiktsmessige og mindre effektive løsninger.
- Risiko- og sårbarhetsanalyser skal gi lokal tilpassing til det enkelte nett og situasjonen lokalt. Når minimumsscenario blir tydelig normert, må NVE tydeliggjøre hvordan man unngår at små og mellomstore selskaper må planlegge for scenario som er lite realistiske lokalt, og kan være svært kostnadsdrivende. Det må kunne gjennomføres risikovurderinger tilpasset sitt området og lokalt nett, og på grunnlag av disse få fastsette et beredskapsomfang som er tilpassa faktiske sårbarheter lokalt.
- Det å øve er helt sentralt for selskapene. Det må tydeliggjøres og etableres en enkel prosedyre og rutine i forhold til KILE ordningen i dag, slik at det er enkelt og raskt for selskapene å få klarering fra NVE for å gjennomføre øvelser f.eks med øydrift, uten at man blir rammet av KILE ordningen. Det er tunge søknadsprosedyrer i dag.
- NVE baserer seg på at beredskapsmateriell over 500.000 kr som er registrert i REN-database kan få særskilt finansiering fra RME. Dette bør justeres ned til halvdelen, da det vil være mange komponenter som i seg selv har kostnad under 500.000 kr.
- Det vil være nødvendig å se på strengere krav til lagerhold av reservekomponenter i sammenheng med krav til fysisk sikring etter andre regelverk, slik at man ikke ender opp med motstridende krav om samling kontra spredning av viktig materiell. Mer sikrede lokasjoner kan f.eks være bedre enn mange mindre og spredte lokasjoner også sett opp mot logistikk av materiell, men her må det tas geografiske og individuelle hensyn

- Finansiering av kravene til beredskapslager m.m, må tydeliggjøres mer enn hva som fremgår av forslag til endringer i forskriftene. Det må identifiseres et nivå av investeringer knyttet til nye krav som finansieres over inntektsramme og nett tariffer mot slutt kunder. Som nevnt tidligere må det utarbeides en overordnet analyse mht. risikovurderinger til de ulike regionene. Ut ifra denne vurderingen må det identifiseres ulike beredskapsmateriell som det er naturlig å legge i flere regionale lagre, som vil være mer rasjonelt. Dette må finansieres som en nasjonal infrastruktur-investering, og bli finansiert over statsbudsjett, ettersom det krever raske aksjoner, og stort volum på investeringer i nær tidshorisont.
- Lokale selskaper vil i ulike beredskapssituasjoner med flere samtidige hendelser stå overfor og prioritere mht oppretteholdesel av leveranser til kunder. Det vil være nødvendig å lage noen førende prioriteringskriterier mot kundegrupper, og vurdere mulighet for leveranser på lavere leveringskvalitet kontra ingen leveranse i ulike situasjoner.
- Det er sannsynlig at KBO-enheter må gi fra seg kritisk personell ved mobilisering. NVE har utvist varierende praksis ved søknad om fritak. Et slik fritak vil være svært viktig for å ivareta driften ved anleggene. Presset på personell vil bli stort ved et langvarig strømbrudd.
- Gjennomføring av øvelser er helt sentralt. Det må etableres en nasjonal og regional plan og struktur for gjennomføring av øvelser, og benytte ulike scenarier for å identifisere sårbarheter og aktuelle prioriteringsområder.

Overordnede betraktninger knyttet til energisektoren som en sentral del av totalberedskapssystemet

Samfunnsbedriftene Energi og IKT har som nevnte jobbet aktivt med sine medlemmer om utviklingen av sikkerhet og beredskap, og gjennomført en svært nyttig samling med mange energiselskaper og øvrige sektorer i totalberedskapssystemet i et arbeidsmøte i januar. Det ble etterlyst tydelig strukturelle avklaringer, som er sentralt for å få et totalberedskapssystem til å fungere. De viktigste forholdene vi ønsker å adressere gjennom denne høringen er som følger:

- Dagens roller og stillinger i energisektorens beredskapssystem må gjennomgås. Det er en nødvendig med en tydeliggjøring av ansvar og mandat, samt handlingsrom i de ulike rollene knyttet til KSL – KDS og KBO.
- Behov for samordning spesielt mot Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og nasjonale føringer for totalberedskap, slik at energisektoren ikke får en metodikk som avviker fra annen kritisk infrastruktur (f.eks nødnet, vann, avløp, telekommunikasjon m.m) Dette vil også gi et bedre grunnlag for samhandling mellom sektorer i Totalforsvaret)

- Kraftsektorens regionale oppdeling må avstemmes og tilpasses en mer felles tilnærming til regionsinndeling i Norge. I dag er regionsinndelingen i beredskapsorganiseringen svært ulik mellom sektorer. Trolig så forskjellige på flere områder at det kan forhindre god samhandling på tvers av sektorer.
- Det må gjennomføres en overordnet analyse i hele landet med regionsvis tilnærming mht. risiko og sårbarhet. Dette må være grunnlaget for å ta beslutninger for hvilke beredskapslagre for materiell som skal etableres og hvilke samarbeidsområder man skal ha på personell. Dette må prioriteres og er svært kritisk. Det bør jobbes for å standardisere mer materiell i bransjen på tvers og holde en nasjonal oversikt over materiell og personell tilgjengelig.
- Kraftforsyningens sentrale ledelse (KSL), Kraftforsyningens distriktssjefer (KDS) og Kraftforsyningens beredskapsorganisasjon (KBO) har alle en *samhandlingsrolle*. Men de ulike rollene er ikke avklart godt nok. Det er også usikkert hvordan de vil kunne fungere og samhandle når e-kom er nede.
- Kraftforsyning er avgjørende for andre kritiske tjenester som kommunikasjon, vannforsyning, transport og helse. Vi mangler *nasjonale dimensjonerende scenarioer* for hva som skjer ved langvarig bortfall/ustabilitet av strøm. Det er avgjørende å gjøre gode risikovurderinger i fredstid. Disse må gis riktig omfang og ta inn flere ulike scenarier. Risikovurderingene fokuserer ikke nok på følgene som langvarige strømbrydd/ustabilitet vil ha på samfunnet, myndigheter og næringsaktører med et beredskapsansvar. Nasjonale dimensjonerende scenarier må samkjøres med Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap sitt arbeid med dette.
- Det må identifiseres hvilke områder som har mulighet til øydrift.
- Det må etableres en energimarkedsmodell for unntakstilstand, slik at dette er forberedt dersom man må gjøre prioriteringer av produksjon og leveranser i regioner eller nasjonalt. Her har Energidepartementet og NVE nøkkelroller.

Vårt forslag kort oppsummert

Samfunnsbedriftene Energi og IKT understreker igjen at det er svært viktig arbeid NVE nå har prioritert med sikkerhet og beredskap. Men det er parallelt med dette arbeidet svært viktig å tydeliggjøre og klargjøre en del sentrale forhold knyttet til det strukturelle i totalberedskapssystemet, hvor energiselskapene er sentrale aktører lokalt og nasjonalt. Det er flere forhold i forslaget til endringene i beredskapsforskriftene, som er viktig å klargjøre - spesielt metodisk tilnærming til risiko og sårbarhetsanalyser, og regionsvis tilnærming for oppbygging av beredskapslagre og samarbeid om personell i ulike scenarier.

Samfunnsbedriftene Energi og IKT ønsker å bidra til arbeidet fremover på vegne av våre medlemmer, og foreslår et oppfølgingsmøte med NVE. Vi foreslår at dette gjøres

sammen med alle interesseorganisasjonene til stede. Vi ønsker å bidra til en god prosess videre.

Med vennlig hilsen

Mona Adolfsen

Direktør for Samfunnsbedriftene Energi og IKT

Eskil Lunde Jensen

Fagsjef Samfunnsbedriftene Energi og IKT